

Eteläpohjalainen perusopetuksen opetussuunnitelma; Ilmajoken kunta

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Ahonkylän koulu

Lukuvuosi 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympä- ristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Kodin arkitaidot	4-6	Oppilas selviytyy kodin arkeen liittyvistä töistä ja tutustuu arjen askareisiin. Kurssi antaa valmiuksia selvittää arjen töistä.	Välipalojen valmistus, pyöräkumin paikkaaminen, tekstiilihuolto, lampun vaihto, leivonta, pihatyöt, kierrätys, vaatehuolto	2	Koulun tilat	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Siistijä, keittäjä ja talonmies	Hyväksytty /hylätty, Diplomi	Tvt-käyttö	Max. 20 oppilasta
Luontoliikunta	4-6	Harjoitellaan retkeilytaitoja ja liikutaan luonnossa.	Nuotion tekotaito, patikointi, ensiaputaidot, jokamiehenoikeudet	2	Metsä, laavut ja liikuntapaikat	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely		Hyväksytty /hylätty, Diplomi	Tvt-käyttö	Max. 20 oppilasta
Ilmaisutaito	4-6	Oppilas harjoittelee monipuolista itseilmaisua ja vuorovaikutusta draaman keinoin.	Ilmaisuharjoitukset, draamalliset leikit, sketsit, improvisaatioharjoitukset, pienet esitykset, draamallisten tarinoiden rakentaminen erilaisten teemojen ympärille esim. ystävyys, yksinäisyys, erilaisuus.	2	Koulun tilat	Yksilöharjoitukset, pari- ja pienryhmätyöskentely, yhteisharjoitukset, toiminnalliset työtavat		Itsearviointi, Vertaisarviointi, Hyväksytty /hylätty, Diplomi	Tvt-käyttö	Max. 20 oppilasta
Tarinat	4-6	Tutustutaan kirjallisuuden eri lajeihin: runo, novelli, kertomus, tietoteksti. Oman kirjallisen tuotoksen tekeminen. Opitaan opponointia. Harjoitellaan eläytyvää lukemista.	Luetaan kirjallisuutta monipuolisesti. Lukupiiri yhteisestä lukukokemuksesta. Oman tarinan kirjoittamisen harjoittelua.	2	Koulun tilat, koulun kirjasto, kirjastoauto, tietokoneluokka, mahdollisesti retki kirjastoon.	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Vertaisoppiminen	Hyväksytty /hylätty, Diplomi	Tvt-käyttö	Max. 20 oppilasta

Musapaja	4-6	Ilo ja innostuneisuus musiikin harrastamiseen, esiintymistaitojen harjoittaminen, mahdollisuus oman musiikin tekemiseen, rohkaistaan soitinkokeiluihin ja sooloesiintymiseen, soitetaan ja lauletaan yhdessä.	Soittimiin tutustuminen, soittamisen alkeiden harjoittaminen, oikea laulutekniikka ja äänenmuodostus, bändisoitto, kuorolaulu, oman pienen kappaleen säveltäminen, sanoittaminen, soveltaminen ja tuottaminen, konsertin järjestäminen	2	Koulun musiikkiluokka	Yksilö- ja ryhmätyöt		Loppukonsertti	Tvt-käyttö	Max. 15 oppilasta
Kuvataide	4-6	Taideprosessin painotus, luovuus ja rohkeus ilmaisuun, esteettisen tajun kehittäminen	Muotoilu- ja muovailupainotus, maalamisen prosessi ja tekniikat, grafiikka, valokuvaus	2	Koulun tilat	Tiimityö	Oppimisen ja ohjaamisen kautta	Prosessi	Tvt-käyttö	Max. 20 oppilasta

Laajuus ja kesto: 2h / vko
toteutus peräkkäisinä viikkoina
yht 20h / lukukausi

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu: Koskenkorvan koulu

Lukuvuosi 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Kädentaidot	4-6	Itsearviointi, omien vahvuuksien tunnistaminen	NY, ammatit jne...	1	Koulu, yritykset, vanhempien työpaikat	Pari- ja ryhmätyö itsenäinen työskentely	Syysluku-kaudella mahdollisuus samanlaisopettajaan	Hyväksytyt/hylätyt	TET-päivä, Tvt:n käyttö	Max. 20 oppilasta
Kädentaidot	4-6	Tukea ja kehittää kuvallista ajattelua ja käsityötaitoja; omien vahvuuksien löytäminen	Koulun esitysprojektin lavasteiden, koristelun ja puvustuksen tekeminen	1	Koulu, mahdolliset esiintymiset koulun ulkopuolella	Itsenäinen työskentely, ryhmätyö		Hyväksytyt/hylätyt	Projektimuotoisesti 2h/vko 10 viikon ajan ennen esitystä	Max. 16 oppilasta

Draama	4-6	Esiintymistaitojen, selkeään äänenkäytön ja ilmaisun harjoittaminen	Koulun esitysprojektin harjoittelemine	1	Koulu, mahdolliset esiintymiset koulun ulkopuolella	Ryhmätyö		Hyväksytty/hylätty	Projektimuotoisesti 2h/vko 10 viikon ajan ennen esitystä	
Koulun kuoro	4-6	Äänenkäytön kehittäminen kohti moniäänisyyttä	Koulun esitysprojektin harjoittelemine	1	Koulu, mahdolliset esiintymiset koulun ulkopuolella	Solo, tutti		Hyväksytty/hylätty	Projektimuotoisesti 2h/vko 10 viikon ajan ennen esitystä	
Koulun bändi	4-6	Bändisoittimien soittotapaan tutustuminen, soittotaidon kehittäminen	Koulun esitysprojektin harjoittelemine	1	Koulu, mahdolliset esiintymiset koulun ulkopuolella	Ryhmätyö, soolot		Hyväksytty/hylätty	Projektimuotoisesti 2h/vko 10 viikon ajan ennen esitystä	Max. 16 oppilasta

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu: Luoman koulu

Lukuvuosi: 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Kotitalous	4-6	Tutustuminen kotitalouteen	Puuroa, pannukakkua, kiisseliä ja pullaa	1	Luoman koulu	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		
Tietotekniikka	4-6	Oppia tuottamaan tekstiä kymmensormijärjestelmällä	Kirjoitetaan tekstejä kymmensormijärjestelmällä	1	Luoman koulu	Itsenäinen työskentely		Hyväksytty/hylätty		
Tekstiilityö	4-6	Yrittäjämäinen toimintatapa	Valmistetaan töitä arpapalkinnoiksi ja myyjäisiin sekä askarrellaan luonnonmateriaaleista	1	Luoman koulu	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		
Tekninen työ	4-6	Yrittäjämäinen toimintatapa	Valmistetaan töitä arpapalkinnoiksi ja myyjäisiin sekä tehdään linnunpönttöjä koulun pihaan.	1	Luoman koulu	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		

Kuvataide	4-6	Yrittäjämäinen toimintatapa	Tehdään kortteja myyntiin sekä myyjäiskyltit ja mainokset myyjäisiin, askarrellaan pääsiäiskortteja.	1	Luoman koulu	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		
Yrittäjyys, matematiikka	4-6	Tutustuminen yrityksiin, tuottavuuslaskelmia	Tehdään tuottavuuslaskelmia myytävistä tuotteista ja tutkitaan matemaattista ongelmanratkaisua ja pelataan pelejä. Yrittävien yrityksiin, Luoman kylällä tai Ilmajoella.	1	Vierailuja yrityksiin, Luoman koulu	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		
Valinnainen kurssi, oppilaiden toiveet huomioiden	4-6	Yhteisöllisyys	Valinnainen kurssi, oppilaiden toiveet huomioiden.	1	Luoman koulu tai lähiympäristö	Ryhmätyöskentely		Hyväksytty/hylätty		

Kurssi voi olla sisällön mukaan 1 h / vko tai 2 h / joka toinen viikko.

VAL-aineet, perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu   Munakka
Lukuvuosi   2016-2017

Kurssi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Kotitalous	4 - 6	Tutustua eri ruoka-aineisiin. Hyvät ruokailutavat. Oppia valmistamaan välipaloja ja jälkiruokia.	Välipalojen ja jälkiruokien valmistus. PopUp -baari. Esillepano.	1	Koulu, kauppa, metsä	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, työssäoppimisen arviointi, hyväksytty/hylätty	TVT:n käyttö. Keittäjän avustaminen	
Nukketeatteri	4 - 6	Nukketeatteriesityksen valmistaminen	Nukketeatteriin tutustuminen. Nuken ja lavasteiden valmistaminen. Käsikirjoitus. Esityksen harjoittaminen ja esittäminen.	1	Koulu, teatteri	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksytty/hylätty	Suuri kokonaisuus pienten osien summana	
Elokuva	4 - 6	Elokuvan teko	Erilaisiin elokuviin tutustuminen. Käsikirjoitus, puvustus, lavastus, maskeeraus, ohjaus, kuvaus, leikkaus. Valmiin elokuvan esitys.	1	Koulu, elokuvateatteri, ympäröivä luonto	Pari- ja ryhmätyö, yhteistoiminnallinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksytty/hylätty	TVT:n käyttö	

Erätaidot	4 - 6	Luonnossa selviytyminen, luonnon kunnioittaminen, ensiaputaitojen oppiminen	Erätaitojen oppiminen. Luonnon ravintokasvien tunnistaminen. Retkelle valmistautuminen. Retki metsään. Teltassa/laavulla yöpyminen.	1	Koulu, ympäröivä luonto	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty		
Sporttikurssi	4 - 6	Ennenkokemattomiin liikuntamuotoihin tutustuminen	Esimerkiksi: Frisbeegolf, kiipeily, parkhour, jousiammunta, melonta, golf, erilaiset tanssit	1	Koulu ympäristöineen, asianmukaiset lajiin liittyvät liikuntapaikat	Ohjattu työskentely, pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty		

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu NEIRO
Lukuvuosi 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Pienoismallien rakentelu	4-6	Tarkka työskentely ja hienomotoriikan kehittäminen, kärsivällisyys, työn suorittaminen loppuun (yrittäjämäinen toimintatapa), oman työn arvostus, toisten auttaminen.	Rakennetaan muovinen pienoismalli, ohjeiden lukeminen ja niiden mukaan toimiminen, omatoiminen työskentely	1	Koulu	Itsenäinen työskentely	Ryhmästä riippuen toinen aikuinen.	Hyväksyty/hylätty	Vaatii keskittymiskykyä ja kärsivällisyyttä sekä pikkutarkkuutta	Max 12 oppilasta
Tekninen käsityö	4-6	Käden taitojen vahvistaminen, työn suorittaminen loppuun (yrittäjämäinen toimintatapa), toisten auttaminen, oman työn arvostus ja huolellinen työskentely.	Ryhmän toiveet huomioiden esineen valmistaminen	1	Koulu	Itsenäinen työskentely	Ryhmästä riippuen toinen aikuinen (samanaikaisopettaja tai ohjaaja).	Hyväksyty/hylätty		Max 15 oppilasta
Elokuvan teko	4-6	Yhteistyö, yhteisten ratkaisujen löytäminen, yhteiseen tavoitteeseen pyrkiminen, elokuvan keinot, yrittäjämäinen toimintatapa, ilmaisun kehittäminen	Valmistetaan elokuva alusta loppuun.	1 (ryhmästä riippuen jatkuu keväällä 1h / vko))	Koulu ja lähiympäristö.	Ryhmätyö, parityö	Ryhmästä riippuen toinen aikuinen.	Hyväksyty/hylätty		Max n.12 oppilasta

Eri maiden kulttuurit	4-6	Erilaisiin kulttuureihin ja maihin tutustuminen ja erilaisten ihmisten ymmärtäminen, erilaisuuden hyväksyminen ja arvostaminen, kansainvälisyys. Monilukutaito ja medianlukutaito, lähdekritiikki.	Ryhmän toiveet huomioiden etsitään ja kootaan monipuolisesti tietoa jostain maasta/maista, sen ihmisistä, tavoista, kulttuurista, ruuista yms.	1	Koulu ja mahdollisesti opintokäynti lähialueella.	Itsenäinen työskentely, parityö, ryhmätyö, mahdollisesti haastattelujen tekeminen ja opintokäynti. Esitys / näyttely tms. muille oppilaille.	Mahdollisella opintokäynnillä ja ruuanvalmistuksessa toinen aikuinen mukana (samanaikaisopettaja tai ohjaaja).	Hyväksytty/hylätty	TVT:n käyttö. Ruuanvalmistusta mahdollisesti. Opintokäynti tai vierailija kouluun mahdollisesti.	Max n. 20 oppilasta
Askartelu	4-6	Kädentaitojen vahvistaminen, työn suorittaminen loppuun = yrittäjämäinen toimintatapa, omien luovien ideoiden hyödyntäminen, toisten auttaminen, oman työn arvostaminen, huolellinen työskentely.	Ryhmän toiveet huomioiden erilaista askartelua, esim. origameja, kierrätysmateriaalitoita, luontotaidetta, mediataidetta ym	1	Koulu, lähiympäristö.	Itsenäinen työskentely, parityö, ryhmätyö.	Ryhmästä riippuen toinen aikuinen (samanaikaisopettaja tai ohjaaja).	Hyväksytty/hylätty	TVT:n käyttö mahdollisesti.	Max n. 20 oppilasta
Tilaisuuden järjestäminen	4-6	Yhteistyö, yhteisten ratkaisujen löytäminen ja neuvottelemineen, yhteiseen tavoitteeseen pyrkiminen, oman osuuden hoitaminen hyvin, yrittäjämäinen toimintatapa, yhteisen tapahtuman järjestäminen ja projektin arviointi, rakentavan palautteen antaminen ja vastaanottaminen.	Ryhmän toiveet huomioiden valmistellaan ja järjestetään joku tilaisuus, esim. lastenjuhla, sirkus, olympialaiset, puuhapisteet tms.	1	Koulu, lähiympäristö.	Ryhmätyö, parityö, tilaisuuden järjestäminen.	Tilaisuuteen pyydetään tarvittaessa joitain vanhempia aikuisiksi auttamaan. Ryhmästä riippuen toinen koulun aikuinen tarvitaan (samanaikaisopettaja tai ohjaaja).	Hyväksytty/hylätty	Tilaisuuden luonteesta riippuen se saatetaan järjestää normaalin kouluajan ulkopuolella.	Max n. 20 oppilasta.
Palloilu	4-6	Liikkuminen ja liikunnan ilo, yhteistoiminta, sääntöjen noudattaminen	Ryhmän toiveet huomioiden erilaisia palloilulajeja ja palloiluleikkejä.	1	Koulu, lähiympäristö.	Ryhmässä ja pareittain toimiminen.		Hyväksytty/hylätty		Max n. 20 oppilasta

Näytelmä	4-6	Yhteistyö, yhteisten ratkaisujen löytäminen, yhteiseen tavoitteeseen pyrkiminen, teatterin keinot, yrittäjämäinen toimintatapa, ilmaisun kehittäminen	Valmistetaan näytelmäesitys, ilmaisuharjoituksia, lavastusta, äänitekniikkaa ym.	1	Koulu	Ryhmä- ja parityöskentelyä, esitys	Ryhmästä riippuen toinen aikuinen.	Hyväksytty/hylätty	Esityksen luonteesta riippuen se saatetaan järjestää normaalin kouluajan ulkopuolella.	Max n. 12 oppilasta
Retkeily ja vaellus	4-6	Yhdessä retkillä turvallisesti toimiminen, luonnosta nauttiminen ja sen havainnointi.	Jokamiehen oikeudet, retkivarusteet, tulen teko, puukon käyttö, ensiapu, luonnossa selviytyminen, hyvät retkeilytavat ym. Retkeillään myös käytännössä.	1	Koulu, lähiympäristö, joku retkeilyreitti/alue..	Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely, retkeily.	Retkelle toinen opettaja mukaan turvallisuussyistä.	Hyväksytty/hylätty	Retkestä riippuen se voidaan järjestää myös normaalin kouluajan ulkopuolella.	
Animaatio	4-6	Yhteistyö, yhteisten ratkaisujen löytäminen, monilukutaito, animaation keinoihin tutustuminen, yrittäjämäinen toimintatapa.	Lyhyen animaatioelokuvan tuottaminen.	1	Koulu, lähiympäristö.	Pari- ja ryhmätyö. Tuotosten esittäminen muille.		Hyväksytty/hylätty		
Kuvataide	4-6	Kädentaitojen vahvistaminen, työn suorittaminen loppuun = yrittäjämäinen toimintatapa, omien luovien ideoiden hyödyntäminen, toisten auttaminen, oman työn arvostaminen, huolellinen työskentely.	Oppilaiden toiveiden mukaisesti esim. paperimassamuotoilu, savi- ja darwityöt, rakentelu tms.	1	Koulu, lähiympäristö.	Yksilö-, pari- tai ryhmätyöskentely.		Hyväksytty/hylätty	Aiheesta/työt avasta riippuen voidaan pitää myös pidempi aika esim. 3 tuntia kerrallaan.	
							Kaikissa kursseissa tulee huomioida erityisoppilaat, eli sen mukaan toinen aikuinen mukana.			

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Nopankylä
Lukuvuosi 2016-2017

Kurssi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Kotitalous	4 - 6	Tutustua eri ruoka-aineisiin. Hyvät ruokailutavat. Oppia valmistamaan välipaloja ja jälkiruokia.	Välipalojen ja jälkiruokien valmistus. PopUp - baari. Esillepano.	1	Koulu, kauppa, metsä	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, työssäoppimisen arviointi, hyväksyty/hylätty	TVT:n käyttö. Keittäjän avustaminen	
Nukketeatteri	4 - 6	Nukketeatteriesityksen valmistaminen	Nukketeatteriin tutustuminen. Nuken ja lavasteloiden valmistaminen. Käsikirjoitus. Esityksen harjoittaminen ja esittäminen.	1	Koulu, teatteri	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty	Suuri kokonaisuus pienten osien summana	
Elokuva	4 - 6	Elokuvan teko	Erilaisiin elokuviin tutustuminen. Käsikirjoitus, puvustus, lavastus, maskeeraus, ohjaus, kuvaus, leikkaus. Valmiin elokuvan esitys.	1	Koulu, elokuvateatteri, ympäröivä luonto	Pari- ja ryhmätyö, yhteistoiminnallinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty	TVT:n käyttö	
Erätaidot	4 - 6	Luonnossa selviytyminen, luonnon kunnioittaminen, ensiaputaitojen oppiminen	Erätaitojen oppiminen. Luonnon ravintokasvien tunnistaminen. Retkelle valmistautuminen. Retki metsään. Teltassa/laavulla yöpyminen.	1	Koulu, ympäröivä luonto	Pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, mahdollinen asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty		
Sporttikurssi	4 - 6	Ennenkokemattomiin liikuntamuotoihin tutustuminen	Esimerkiksi: Frisbeegolf, kiipeily, parkour, jousiammunta, melonta, golf, erilaiset tanssit	1	Koulu ympäristöineen, asianmukaiset lajiin liittyvät liikuntapaikat	Ohjattu työskentely, pari- ja ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Opettajan ohjaus, asiantuntijoiden apu	Itsearviointi, ryhmäarviointi, hyväksyty/hylätty		

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu: Tuomikylän koulu

Lukuvuosi 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
------	--------	------------	----------	------------------------------	------------------	----------	----------------	-----------	-----------------	-------

Liikuntakurssi	4-6	Liikunnan ilon kokeminen, motoriset taitojen kehittäminen, oppilas toimii ryhmän jäsenenä, eri liikuntalajeihin tutustuminen, epäonnistumisen sietokyvyn kasvaminen	Erilaisiin liikuntalajeihin tutustuminen: palloilu, retkeily, talviurheilulajit, leikit ja pelit, sisäliikunta	1	Koulun sisä- ja piha-alueet, muut lähialueet esim. metsä	Työskentely itsenäisesti, pareittain, pienissä ryhmissä ja koko ryhmässä	Ohjaajan käyttäminen mahdollisuuksien mukaan opetuksen tukena	Hyväksytty/ hylätty, itsearviointi, oppitunneilla annettava palaute	Kurssin opetus toteutetaan hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia muita toimijoita.	Riittävä määrä oppilaita ryhmätyöskentelyn mahdollistamiseksi.
Pelikurssi	4-6	Yhteisen ilon kokeminen, pitkäjännitteisyyden kasvaminen, ryhmässä toimimisen taitojen noudattaminen, epäonnistumisen sietokyvyn kasvattaminen, oman vuoron odottaminen	Erialaisten pelien (lautapelit, strategiapelit, oppimispelit, ulkopelit jne) pelaaminen erilaisissa oppimisympäristöissä	1	Koulun sisä- ja piha-alueet	Työskentely itsenäisesti, pareittain, pienissä ryhmissä ja koko ryhmässä	Ohjaajan käyttäminen mahdollisuuksien mukaan opetuksen tukena	Hyväksytty/ hylätty, itsearviointi, oppitunneilla annettava palaute	Kurssin opetus toteutetaan hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia muita toimijoita.	Riittävä määrä oppilaita ryhmätyöskentelyn mahdollistamiseksi.
Taidekurssi	4-6	Oman ilmaisun löytäminen ja kehittäminen, onnistumisen ilon kokeminen, oman työn arvostaminen, oman tuotoksen suunnittelu ja toteuttaminen, ryhmätöytäitojen kehittyminen, yrittäjämäisten taitojen vahvistaminen	Eri taidemuotoja kokeillen ja käyttäen valmistetaan erilaisia kokonaisuuksia.	1	Koulun sisä- ja piha-alueet	työskentely itsenäisesti, pareittain, pienissä ryhmissä ja koko ryhmässä	Ohjaajan käyttäminen mahdollisuuksien mukaan opetuksen tukena	Hyväksytty/ hylätty, itsearviointi, oppitunneilla annettava palaute	Kurssin opetus toteutetaan hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia muita toimijoita. Mahdollisuus hyödyntää toteutettuja tuotoksia koulun tilaisuuksissa.	Riittävä määrä oppilaita ryhmätyöskentelyn mahdollistamiseksi.

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Palonkylän koulu

Lukuvuosi 2016 - 2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Luonto/retkeily	4 - 6	Luonnon monimuotoisuuden ymmärtäminen, lähiympäristön liikunta- ja retkeilymahdollisuuksiin tutustuminen	Jokamiehen oikeudet, liikkuminen lähimetsässä, Suomen luonto	2	Koulu ja lähiympäristö	Retket, ryhmätyöt	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	Ulkona mahdollisuuksien mukaan	
Voimistelu	4 - 6	Oman kehon hallinta, sinnikkyys ja pitkäjänteisyys harjoittelussa, opitaan voimisteluun liittyvien välineiden käyttöä ja hallintaa, liikunnan ilo	Temppuradat, telinenoimistelu, välinevoimistelu	2	Liikuntasali	Voimistelu, yksilö- ja ryhmätyöskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Joukkuepelit	4 - 6	Toisten huomioonottaminen, yhteisen menestyksen eteen työskentely, lajitaitojen syventäminen, sinnikkyys ja pitkäjänteisyys harjoittelussa, liikunnan ilo	Eri joukkuepelit	2	Liikuntasali, pelikenttä	Joukkuepelit, yksilö- ja ryhmätyöskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Yksilöurheilu	4 - 6	Lajitaitojen syventäminen, sinnikkyys ja pitkäjänteisyys harjoittelussa, liikunnan ilo	Yksilölajit mm. yleisurheilu ja ammunta	2	Liikuntasali, lähiympäristö	Monipuoliset ja motivoivat harjoitteet yksilö- ja ryhmätasolla	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Talviliikunta	4 - 6	Lajitaitojen syventäminen, sinnikkyys ja pitkäjänteisyys harjoittelussa, liikunnan ilo	Hiihto, luistelu, muut mahdolliset talvilajit	2	Lähiympäristö	Yksilö- ja ryhmäharjoitteet	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Kotitalous	4 - 6	Arkielämän taitojen oppiminen, terveelliset ruokatottumukset, yhdessä tekeminen	Pienimuotoinen ruoanlaitto, leivonta, kodinhoito	2	Luokka	Yksilö- ja ryhmäharjoitteet, käsillä tekeminen	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		

TVT	4 - 6	Erilaisten teknologisten sovellusten käyttöön tutustuminen, tietoteknisten arkitaitojen harjoittelu	Tekstin-, kuvan- ja äänenkäsittely	2	ATK-luokka	Elokuvan, valokuva, yksilö- ja ryhmätyöt	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Koruaskartelu	4 - 6	Omien korujen suunnittelu ja toteutus	Punonta, helmityöt, emalointi, piirtäminen	2	Luokka	Yksilötyöskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Maalaten ja leikaten - kuvataidetta ja askartelua vuodenajan mukaan	4 - 6	Kuvataiteeseen liittyvien teknikoiden oppiminen ja syventäminen	Piirtäminen, maalaaminen ja askartelu vuodenaika tai juhlat huomioiden esim. joulun ja pääsiäisen	2	Luokka	Yksilötyöskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Koristetekstiilit	4 - 6	Suunnitella ja valmistaa oma koristetekstiili sekä yhdessä toteuttaa valmistetuista töistä koristetekstiilinäyttely	Koneompelu, tilkkutyöt, ryijy, kehyskudonta, kirjonta	2	Tekstiilityön luokka	Ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	Näyttelyt	
Tekninen työ	4 - 6	Suunnitella ja toteuttaa teknisen työn projekti	Elektroniikka- ja sähkötyöt, askartelu, piirtäminen	2	Teknisen työn luokka	Ryhmätyö, itsenäinen työskentely	Ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Peltoniemen koulu

Lukuvuosi

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
Videokurssi	4-6	Videokuvauksen harjoittelua, videokäsittelyohjelman käyttö	Videokuvausta, videon käsittelyä, musiikin ja videon yhdistämistä	9	Koululuokka ja kouluympäristö	Ryhmä/ parityö	Opettajan ohjaus	Itsearviointi, hyväksytty/ hylätty		
Koululehti	4-6	Koululehden valmistaminen, TVT-taitojen harjoittaminen, yrittäjämäinen toimintatapa	Kirjoittamista, valokuvausta, TVT:n käyttöä	9	Koulu ja kouluympäristö, mahdolliset kouluretkikohteet	Ryhmä/ parityö	Opettajan ohjaus	Itsearviointi, hyväksytty/ hylätty		
Koruja kierrätysmateriaalista	4-6	Korujen valmistaminen, kierrätysteemaan tutustuminen, yrittäjämäinen toimintatapa	Suunnitellaan ja valmistetaan koruja kierrätysmateriaalista	9	Koululuokka	Yksilötyöskentely	Opettajan ohjaus	Itsearviointi, hyväksytty/ hylätty		
Kankaan ja paperin kuviointi	4-6	Erilaisiin painantekniikoihin tutustuminen	Painantekniikat kankaalle ja paperille	9	Koululuokka	Yksilötyöskentely	Opettajan ohjaus	Itsearviointi, hyväksytty/ hylätty		

Terveelliset välipalat	4-6	Osaa laittaa monipuolista ja terveellistä välipalaa, työvälineiden turvallinen käyttö, hygienia	Sämpylät, rahat, smoothie, marjakiisseli, työympäristön siisteys	9	Luokka / koulun keittiö	Opettajajohtoinen / parityö	Ohjaajan tuki	Itsearviointi, vertaisarviointi		
Jouluista askartelua	4-6	Osaa valmistaa jouluisia koristeita hyödyntäen eri materiaaleja	Kortit, koristeet omaan kotiin ja joulujuhlaan	9	Luokka (KS-luokka)	Opettajajohtoinen / itseopiskelu ohjeen mukaan		Itsearviointi		
Ompelua kierrätysmateriaalista	4-6	Ompelukoneen ja saumurin sujuva käyttö, suunnittelu	Pipo t-paidasta, tilkkutyö (patalappu)	9	Luokka	Opettajajohtoinen / Itsenäinen työskentely		Itsearviointi		
Pikkuleivät	4-6	Työvälineiden käyttö, ohjeiden luku, mittaminen	Leipominen	9	Luokka / koulun keittiö	Opettajajohtoinen / parityö	Ohjaajan tuki	Itsearviointi, hyväksytty/hylätty		
Yleisurheilu	4-6	Yleisurheilulajeihin tutustuminen	Pikajuoksu, hypyt, heitot	9	Koulun kenttä	Opettajajohtoinen / yksilötyöskentely	Opettajan ohjaus	Hyväksytty/ hylätty		
Jalkapallo	4-6	Jalkapallon perustekniikat	Syöttö, laukaus, heitto, torjunnat, peli	9	Koulun kenttä	Opettajajohtoinen / yksilötyöskentely / ryhmätyöskentely	Opettajan ohjaus	Hyväksytty/ hylätty		
Voimistelu	4-6	Perusvoimistelu, perustekniikat	Rekki, renkaat, permanto	9	Koulun sali	Opettajajohtoinen / yksilötyöskentely		Hyväksytty/ hylätty		
Linnunpönttö	4-6	Linnunpöntön rakentaminen	Mittaus, sahaus, naulaus, poraus	9	Tn-luokka	Opettajajohtoinen / yksilötyöskentely		Hyväksytty/ hylätty		
Pesäpallo	4-6	Pesäpallon perustekn.	Heitto, koppi, näppi, perusyönti, peli	9	Koulun kenttä	Opettajajohtoinen / yksilötyöskentely / ryhmätyöskentely		Hyväksytty/ hylätty		
Paritanssikurssi	4-6	Yleisimpien paritanssien askeleet	Valssi, tango humppa, foxtrot, rock	9	Koulun sali	Opettajajohtoinen / mallioppiminen		Lopputanssit		

Ilmaisutaito	4-6	Oppilas uskaltaa ilmaista itseään kertoen ja näytellen	Harjoituksia ääntä ja liikettä käyttäen, improvisaatiota, pienen sketsin tai näytelmän esittäminen	9	Koulun luokka tai sali	Pareittain ja ryhmässä		Esitysten katsominen		
Uinnin tekniikkakoulu	4-6	Erialaisten uintitekniikoiden oppiminen	Krooli, rintauinti, selkäuinti, pää edellä sukellus, käänös	9	Uimahalli	Opettajaohjoinen / mallioppiminen / yksilöllinen harjoittelu				
Bändi	4-6	Rytmissä soittaminen, 4/4 ja 3/4 tahtiosat	Basson, kitaran, rumpujen ja koskettimien soittaminen, soinnut, otteet ja kompit	9	Koulun luokka	Opettajaohjoinen / yksilöllinen harjoittelu / yhteissoitto		Esiintyminen		

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Iloäki
Lukuvuosi 2016-2017

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Eriyksipiirteet	Muuta
Monikansalaisuus ja kansainvälisyys	4-6	Suvaitsevaisuus lisääntyy, rohkeus kommunikointiin muullakin kuin omalla äidinkielellä lisääntyy, TVT-taidot kehittyvät, verkostoituminen, tukee yrittäjämäisen toimintatavan tavoitteita	Tuotetaan esim. esittely omasta kotipaikkakunnasta, suomenkielestä, suomalaisista eläimistä, kasveista, liikuntalajeista tms. ja materiaali lähetetään vastakoululle, joka tekee vastaavan esitelmän omasta maastaan tms.	1	Koulu ja verkkoympäristö	Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely, opettajaohjoinesti eri tavoin tuotetun materiaalin jakaminen kansainvälisissä yhteisöissä, joissa opiskellaan vastavuoroisesti	Opettajan tuki tunneilla käytössä	Hyväksytty/hylätty	Tutustutaan yhteistyökumppanimaahan eri osaluokkien avulla	Min. 5 oppilasta
Luonto- ja maatilakasvatus	4-6	Luonnontuntemuksen, eläintuntemuksen ja maaseututuntemuksen lisääminen sekä myönteisen suhtautumisen tavan omaaminen luontoa ja maataloutta kohtaan	Tuotetaan esim. esittely tai video eläimistä, maatilasta tai muusta kurssiin liittyvästä, retkeily ulkona säällä kuin säällä, luonnon ja ympäristön havainnoiminen eri vuodenaikoina	1	Koulu, maatilayritykset ja muut luontoon ja maatalouteen liittyvät vierailukohteet kunte esim. toiset oppilaitokset, luonto	Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely, opettajaohjoinesti eri tavoin tuotettua materiaalia.	Opettajan tuki tunneilla käytössä	Hyväksytty/hylätty	Kohdevierailuja, lähialueen maatalojen ja maatilayrittäjien sekä maatalousalan oppilaitoksen hyödyntäminen	Min. 5 oppilasta

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Herrala
Lukuvuosi 2016-2017

Sirkustelua	4.-6.	Sukelletaan yhdessä sirkuksen maailmaan	Heilppoa akrobatiaa yksin, kaksin tai ryhmässä, hauskoja tasapainotemppeja, jonglöörausta, sirkusteemaisia leikkejä	19h	Liikuntasali/ Ilmajoki -halli	Yksin/ryhmässä	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Näytelmä	4.-6.	Ilmaisutaiteeseen ja näyttämötaiteeseen tutustuminen, tuotoksen valmistaminen	Näytelmän valmistaminen, roolittaminen, puvustus, lavastus, vastuun jakaminen yms	19h	koulu ja lähiympäristön kohteet, esim kunnantalo	ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Pallopelit	4.-6.	Pallopelien taitojen kehittäminen.	Eri pallopelien lajitaitojen harjoittelu.	19h	Koulun liikuntasali ja kenttä	yksilö-/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Valokuvaus	4.-6.	Tutustuminen valokuvaukseen.	Tutustuminen valokuvauksen eri osaluokkiin (laitteet, tekniikat, kuvauskohteet, kuvan sommittelu, valaisu ym.). Eri materiaalien	19h	Luokkahuone, lähiympäristö	yksilö-/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	tekijänoikeudet, TVT, omien laitteiden käyttämisestä sopiminen	
Tuunaus - vanhasta uutta	4.-6.	Kestävän kehityksen oppiminen luomalla vanhasta uutta	uusiokäyttö, uuden tuotteen valmistaminen/tuunaaminen vanhasta materiaalista/tuotteesta joko yksin tai ryhmässä	19h	koulu ja lähialue	yksilö/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		
Bändi	4.-6.	Bändisoiton alkeet, tutustuu erilaisiin bändisoittimiin	Eilaisiin bändisoittimiin tutustuminen, toteutetaan konsertti, musiikin erityyylilajit, yhteissoitto, teoriaa	19h	Musiikkiluokka	Tiimityö/ yksin	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	Desibelitaso	Ryhmäkoko
Savi / keramiikka	4.-6.	Luovuuden ja kädentaitojen kehittäminen	Saven työstämisen eri vaiheet, tuotesuunnittelua ja valmistamista	19h	koulu ja savenpolttopaikka	yksilötuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	Saven polttaminen	
Maastopyöräily	4.-6.	Tutustuminen maastopyöräilyyn.	Pyöräilyharjoitukset, pyörän säätäminen ja huoltaminen. Ajaminen erilaisissa maastoissa.	19h	Luokkahuone, koulun kenttä, lähialueen polut ja pyöräilyreitit	yksilö-/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	turvallisuus	

Liikkuva kuva	4.-6.	Elokuvan tekoon tutustuminen	Kasikirjoitus, kuvakäsikirjoitus, roolittaminen, näyttely, kuvaaminen, leikkaaminen ja jälki-käsittely yms	19h	koulu ja lähialue	yksilö/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	TVT	
Piensoitinrakennus	4.-6.	Oppia rakentamaan pieniä soittimia eri materiaaleista	Rakennettavaan soittimeen ja materiaaliin tutustuminen, suunnittelu, rakentaminen ja käyttö	19h	koulu	yksilötuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	Tekninen-/tekstiilityö	Materiaalien hankinta
Erä ja ympäristö	4.-6.	Luonnossa liikkuminen ja erätaitojen harjoittelu.	Retket lähialueen luontokohteisiin, jokamiehenoikeuksiin, retkeilyvälineisiin sekä retkellä tarvittaviin erätaitoihin. Lajintuntemus.	19h	Luokkahuone, lähialueen luontokohteet	yksilö-/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	turvallisuus-näkökohdat	
Animaatio	4.-6.	Animaatioiden tekeminen.	Tutustuminen animaation tekemisen eri tekniikoihin. Animaatioiden tekeminen eri tekniikoilla (pläjä, lego- ja muovailuvaha-animaatiot ym.). Animaatioelokuvan historiaa.	19h	Luokkahuone	yksilö-/ryhmätuotos	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	TVT	
Ilmajoen historiaa ja nykypäivää	4.-6.	Tutustuminen Ilmajoen nykypäivään ja menneisyyteen elävien esimerkkien avulla	Opintokäynnit ja asiantuntijavierailut, lähteisiin tutustuminen	19h	koulu ja lähiympäristön kohteet	kollektiivinen oppiminen	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty	TVT, Tutustumiskohdet	
Vanhusten ystävöiminta	4.-6.	Yhteisöllisyys, sukupolvien välinen kanssakäyminen, empaattisuuden lisääminen, toisten arvostaminen	Vierailut, virikkeellistä yhteistä toimintaa vanhusten kanssa, vanhusten auttaminen	19h	koulu ja vanhustaluyksiköt/vanhusten kodit	yksilötuotos ja ryhmätuoto	Opettaja/ulkopuolinen ohjaaja	Hyväksytty/hylätty		

Valinnaiset aineet (VAL), perusopetuksen 4-6 vuosiluokat

Koulu Västilä
Lukuvuosi 2016-17

Nimi	Luokat	Tavoitteet	Sisällöt	Laajuus/ Kesto = h/vko	Oppimisympäristö	Työtavat	Tuki ja ohjaus	Arviointi	Erityispiirteet	Muuta
------	--------	------------	----------	------------------------------	------------------	----------	----------------	-----------	-----------------	-------

Kotitalous A+B	4.-6.	Helppojen ruokien valmistaminen terveellisyteen ohjaten	Välipalan valmistaminen, helppoja leivonnaisia ja kotiruokia, terveellisyteen ja lähiruokaan ohjaaminen,	1	Koulu	Pari- ja ryhmätyöskentely, itsenäinen työskentely	Koulunkäynnin ohjaaja tarvittaessa	Hyväksytty/hylätty		Max. 10
Liikunta A+B	4.-6.	Tutustuminen eri liikuntamuotoihin ja liikuntaryhmän ohjaamisen harjoittelu, tukee yrittäjämäisen toimintatavan tavoitteita	Tutustumista eri liikuntamuotoihin, harjoitteiden suunnittelu ja toteuttaminen	1	Koulu, liikuntahalli, koulun ympäristö	Pari- ja ryhmätyöskentely, itsenäinen työskentely	Koulunkäynnin ohjaaja tarvittaessa	Hyväksytty/hylätty		Max. 20
Näytelmä A	4.-6.	Näytelmän toteuttaminen, tukee yrittäjämäisen toimintatavan tavoitteita	Näytelmän käsikirjoittaminen, lavastaminen, ohjaaminen ja esittäminen	1	Koulu	Pari- ja ryhmätyöskentely, itsenäinen työskentely	Koulunkäynnin ohjaaja tarvittaessa	Hyväksytty/hylätty		Max. 15
Paperiaskartelu A+B	4.-6.	Tutustutaan erilaisiin paperitekniikoihin, kortit, kalligrafia	Kortteja tai muita tuotoksia erilaisilla tekniikoilla, esim. skrappäämistä, leimasintekniikka, paperintaittelu, kalligrafia	1	Koulu	pari- ja ryhmätyöskentely, itsenäinen työskentely	Koulunkäynnin ohjaaja tarvittaessa	Hyväksytty/hylätty		Max.16